WTOREK dnia 11 Maja 1819. (Nro 181.)

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Prenumerata w Warszawie kosztuje na Kwartał Zł: 10. po Województwach z Pocztą na Kwartał Zł: 15

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— z Warszawy. —

Kommissja Najwyższa Examinacyjna

Zapatrzywszy się na Artykuł 53. Postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 12 Listopada 1816. r. podaje do publicznej wiadomości że JP. Adam Gilewicz Zastępca Jnspektora Wydziałowego dochodów Skarbu złożywszy w dniu dzisiejszym przed Najwyższą Kommissją Examinacyjną Królestwa Polskiego Examen z wiadomości Finansowych, otrzymał świadectwo zdatności do sprawowania Urzędu Jnspektora Wydziałowego Dochodów Skarbu z przyzwoitym dla Kraju użytkiem i wpisanym został do listy kandydatów usposobionych.

Działo się w Warszawie na Posiedzeniu dnia 5 Maja 1819.

W Zastępstwie Ministra Prezydującego
Radca Stanu
(podpisano:) Staszic
(pod:) Zieliński Sekr:

Rossja.

z Petersburga 17 Kwietnia.

Xiążę Tiufiakin, najłaskawiej mianowany został głównym dyrektorem widowisk teatralnych i muzyki, oraz kawalerem orderu Świętego Włodzimierza drugiej klassy wielkiego krzyża.

Rzeczywisty radca stanu Naryszkin, pełniący obowiązek Marszałka dworu, najłaskawiej mianowany został Marszałkiem dworu rzeczywistym, oraz uwolnionym od obowiązku członka departamentu dóbr rodziny Najjaśniejszej.

— Dnia 7 b. m. po mszy miał posłuchanie u N. Pana i Najjaśniejszych Cesarzowych przybyły tu Poseł Xięcia Hessen-Kasselskiego Minister i Jenerał Oks. Poczem Sekretarz poselstwa Pruskiego Baron Maltzen, wyjeżdzający z tej stolicy, miał szczęście otrzymać posłuchanie pożegnania u tychże Najjaśniejszych osób.

O domie Sierot wojennych w Kijowie.

(Artykuł nadesłany z Kijowa od osoby bezimiennej Rusk: Jnwalidowi.)

„Mam za obowiązek donieść moim rodakom, że do domu wychowania sierot wojennych w Kijowie sposób uczenia wzajemnego jeszcze w roku 1817 wprowadzonym został; że uczniów w tej szkole jest teraz przeszło 1810; że według tegoż sposobu nietylko w pomienionej szkole daje się nauka czytania, pisania i arytmetyki, lecz nadto grammatyki języka Rossyjskiego, historji tego narodu, Jeografji i Kate-

chizmu. A tak szkoła Kijowska starsza w latach od podobnej w Petersburgu, jest teraz i co do liczby uczniów obszerniejszą, a w przedmiotach nauk obfitszą. Sprawiedliwą zatem zwraca na siebie uwagę wszystkich miłosników pomyślności ojczystej.

„Przez staranie JJ. WW. Rajewskiego i Orłowa to zaprowadzenie doprowadzonem jest do tego stopnia doskonałości, że widzieć takowe i niebyć iż tak rzec można zachwyconym, są dwie myśli, które się z sobą pogodzić niemogą."

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

z Karlsruhe 24. Kwietnia.

Zgromadzenie Stanów Wielkiego Xięstwa Badeńskiego, uroczyście otworzone zostało dnia 22. b. m. o godzinie 11. z rana. Wielki Xiążę zagaił sam posiedzenie następującą mową:

„Szlachetni Panowie i drodzy przyjaciele!

„Z uczuciem prawdziwej radości, widzę się dzisiaj pierwszy raz otoczonym Reprezentantami wiernego mi narodu. Od was moi Panowie, dowiem się o jego życzeniach; chętnie słuchać ich będę, a rozpoznawszy dopełnię.

„Poprzednikowi mojemu należy się wysoki zaszczyt i zasługa z nadania temu Państwu Konstytucji, która jest podporą tronu i tarczą bespieczeństwa powszechnego. Niech pamięć tego czcigodnego Xiążęcia trwa wiecznie pomiędzy nami! Połączył najpiękniejszym i nieprzerwanym węzłem Monarchę z Narodem.

„Co on dopełnić miał zamiar, to ja doprowadzić do celu przychodzę: niemógłem powściągnąć w sobie chęci przywrócenia jak najrychlej biegu tej Konstytucji którą ojczyzna moja z najczulszą wdzięcznością i zagraniczne nawet narody, z powszechnym zapałem przyjęły.

„Niechaj świętym dla nas będzie duch i brzmienie Ustawy Konstytucyjnej! W jej granicach szukać będziemy i znajdziemy szczęście Ojczyzny naszej, które ugruntujemy na wieki.

„Z całą usilnością strzedz będę sprawiedliwości i porządku, a Konstytucji co do litery najchętniej dopełnię: daję wam na to święte słowo Xiążęce.

„Ministrowie moi i Rada stanu, przedstawią wam jasno i bez barwy wewnętrzne położenie kraju, jego stosunki zewnętrzne, stan finansów i projekta przyszłych ulepszeń.

„Trzeba zagoić te rany, które przeszłość zadała Państwu i — czemuż tego niemam publicznie wynurzyć? — trzeba wygładzić złe, które wkorzeniła przemoc i despotyzm. Od razu niepotrafiemy wszystkiego naprawić; siły nasze są zbyt wyczerpane: niechaj zwolna przychodzi Państwo do siebie; szczęśliwszej przyszłości, wypada zostawić część tych ciężarów, które dziś dotykają Naród.

„Znam ja trudności które przełamać wypada, aby kraj mój do tego stanu pomyślności doprowadzić, którego mu życzę; ale z narodem, który w kilku miesiącach panowania mojego, dał mi tyle tkliwych dowodów przywiązania i ufności, z tak zacnemi Reprezentantami narodu, nic dla mnie niemasz niepodobnego.

„Mości Panowie! Naród położył w nas zaufanie swoje — Oby Bóg pobłogosławił pracom naszym!

„Pomyślność powszechna jest i będzie zawsze staraniem całego życia mojego. Cokolwiek domagać się możecie od najgorliwszego przyjaciela Ojczyzny, spodziewajcie się tego odemnie z ufnością; ale ja rachuję na waszą mądrość, na zgodę

uczuć waszych i wierność waszych serc.

„Powołuję was teraz Mci Panowie, do wykonania przysięgi, przez Konstytucję przepisanej: którą wam Minister Stanu przeczyta."

Przystąpili potem Reprezentanci Narodu do wykonania przysięgi, przyrzekając między innemi: „iż tylko o dobru i pomyślności ogółu kraju, bez względu na szczegółowe stany i Klassy, radzić będą."

Po wykonanej przysiędze, oddalił się W. Xiąże wśród powszechnego odgłosu radości z Izby Sejmowej, — a podniósł głos Minister Spraw Zagranicznych Berstet, i wystawił obudwom połączonym Izbom wewnętrzne położenie Państwa, jako też jego stosunki zewnątrz. Poczem rozeszło się Zgromadzenie. Pierwsze posiedzenie, odbędzie się dnia 26 b. m.

od brzegów Menu dnia 27. Kwietnia.

— Podług ostatnich wiadomości z Manhejmu, Sand żyje jeszcze, ale gangrena pomnaża się w ranie i w krótce zapewne cierpienia swoje zakończy. Gazeta Kasselska, z daty 28 b. m. pomiędzy mniej pewnemi wiadomościami donosi, że już umarł. Przyjmując niedawno na własne żądanie Kommunję, zapewnił obecnych Sędziów, iż żadnych niema wspólników.

Jeden z Niemieckich Dzienników, czyni przeciwnie uwagę, iż musi być Związek, który popierał zamiary Sanda. Wnosi zaś ztąd naprzód, że jak już wiadomo, znaleziono przy nim Papier z napisem: „Wyrok śmierci na Augusta Kotzebue, postanowiony przez Uniwersytet ***" Nadto nosił Sand na piersiach zieloną wstążkę z napisem: „Poświęcony na śmierć." — I ztąd domyślać się można że ma wspólników, ponieważ wkrótce przed zamordowaniem Pana Kotzebue objechał wiele Uniwersytetów, jako to: w Erlangen, w Tübindze, Jenie, Berlinie i t. d: w tymże samym prawie czasie, zawieszono obraz Pana Kotzebue na czarnej tablicy w Jenie i w tymże samym czasie, kilku studentów wyzwało P, Stourdza na pojedynek.

Niemiecka Gazeta powszechna (Allgemeine Zeitung), zawiera następujące prywatne doniesienie o Sandzie: „Przyrzekłem donosić WPanu o wszystkiem, cokolwiek zabójstwa P. Kotzebue tycze się. Dotrzymując przyrzeczenia oznajmiam mu, iż ci nawet, co najbliżsi są źródła, wiedzą tylko o tem — że nic niewiedzą. Wszyscy co otaczają Sanda, jako to: stróże, Lekarze, Xięża i Sędziowie, zobowiązać się musieli nie donosić wcale, cokolwiek on czyni lub mówi, ani tego nawet, jaki jest stan jego zdrowia . . . : co więcej, niewiemy czy umarł lub żyje. Wszelkie rozchodzące się doniesienia bez wyjątku, zasadzają się tylko na domysłach, i tak np: domyślamy się tylko, że wytrzymał cierpliwie niebespieczną operację, podczas której jednem drgnieniem mógł sobie był śmierć przyśpieszyć; domysłem jest również, że przyjmował Kommunję i t. d."

— Pewne pismo Niemieckie mówiąc o Panu Kotzebue, jako o jednym z najobfitszych pisarzy Drammatycznych i najgorliwszych przyjaciół teatru, dodaje: „Ostatni nawet wieczór przed śmiercią swoją, przepędził na Teatrze Manhejmskim. Po spełnionem morderstwie, przeniesiono zwłoki jego do sąsiedzkiego domu, aby usunąć ten smutny widok z oczu nieszczęśliwej jego familji. Ale ponieważ i tam przeraźliwym był widok ciała P. Kotzebue, przeniesiono je przeto w trumnie na Teatr, gdzie przez noc całą stało, a dopiero nazajutrz na cmentarz zostało wywiezionem."

— Z powodu rozszerzonej przez Dzienniki Włoskie pogłoski, jakoby odkryto we

Włoszech spisek na życie Cesarza Austrjackiego uknowany, zawiera Dostrzegacz Austrjacki, co następuje: „Wiadomość ogłoszoną przez Paryskie Dzienniki, a którą powtórzyły za niemi wszystkie prawie zagraniczne Gazety, iż uczyniono w Mantuy zamach na zatrucie znakomitej osoby po Włoszech podróżującej, jest zupełnie bezzasadną i fałszywą. Nie rozumiem jak mogły Dzienniki Niemieckie powtórzyć lekkomyślnie podobną wiadomość z wszelkiego pozoru prawdy ogołoconą, gdy wiedziały bardzo dobrze o tém; iż Najjaśniejszy Podróżny, o którym tu jest mowa, w podróży teraźniejszej, niewstępował nawet do Mantuy, gdzie ten okropny zamach, przyprowadzonym miał być do skutku." (Wypada sobie przypomnieć iż Dzienniki Paryskie, a za niemi inne Gazety, niedonosiły bynajmniej gdzie miał być spisek wykonanym, lecz tylko że w Mantuy uknowanym i odkrytym został. Inne zaś Dzieniki ogłosiły, iż spisek ten zawiązać się miał w Rovigo).

— Donoszą z Frankfortu pod dniem 25 Kwietnia, iż przybyła tamże Xiężna St. Leu była Królowa Holenderska, w celu pożegnania Hrabiny Surville, Małżonki Józefa Bonapartego, która w krótce do Ameryki wyjeżdza.

— Jeden z Dzienników przytacza, że w czasie pamiętnego zawieszenia broni w roku 1813. niejaki P. Jacobi z Moguncji (w ów czas Członek Ciała Prawodawczego Cesarstwa Francuskiego, a teraz w służbie Pruskiej zostający), w piśmie swojém z daty 1. Lipca 1813. roku, przepowiedział już Bonapartemu otwarcie i śmiało bliski jego upadek. Pismo to zawiera między innemi: „Bóg tylko jest Wszechmocnym. Życie Waszej Cesarskiej Mości jest w wielkiém niebespieczeństwie. N. Panie! Niechaj Cię Bóg wspomaga!" Hrabia Darú wręczył powyższe pismo Bonapartemu, który je czytał, i dał to Panu Jacobi poznać.

Anegdota. Poseł pewien znajdując się na pokojach Królowej Angielskiej Elżbiety w rocznicę jej urodzenia, zapytanym został od niej, co rozumie o damach jej dworu? „Najjaśniejsza Pani (odpowiedział), świetność gwiazd niknie w obecności słońca."

TEATR NARODOWY.

Dziś Opera z Muzyką Karola Kurpińskiego: Zamek na Czorsztynie, i Balet: Terpsychora.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE czynione w Warszawie przez Ant: **MAGIER**

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wisle	
po południ:	ciepła	zimna	cale	linje	części:			łokcie	cale
8 Maja	8		27	7	0	Zachodnio północny	Deszcz	2	0
9 Maja	7		27	6	4	Północny	Deszcz	1	22

Wydawcy odpowiedzialni. Hrabia Kiciński Morawski